NUH DER PEYGAMBER DEMEZ

30 KASIM 1949

SENE: 1 SAYI: 5

NUHUN Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar ★ HEDİYESİ 10 KURUŞ ★ Siyasî Mizah Dergisi

AMERİKAN Diplomatların Toplantısı

Amerikanın yakın ve orta doğu diplomatları cumartesinden beri şehrimizde gizli oturumda bir toplantı yapıyorlar. Amerikayla münasebetlerimiz konusunda gerçekleri halktan gizlemeyi vazife bilen basın, elhak bu sefer de kusur etmedi. Amerikalı diplomatların toplantısı vesilesile usanç veren beylik kalıplar bir kere daha yayınlandı: Yakın ve Orta Doğu milletlerinin hürriyetlerini, bağımsızlıklarını, toprak bütünlüklerini korumağa azmettikleri; Amerikanın da onları bu azimlerinde desteklemeğe azmettiği; barış sever, haksever, insan sever Amerikanın bu yolda türlü fedakârlıklara katlandığı tekrar tekrar, çeşit çeşit puntolarla yazıldı çizildi... Hattâ bu arada «Cumhuriyet» in 27 kasım 1947 günlü sayısında, Ömer Rıza Doğrul adındaki yazar gibi: «Bu yardım onların (yani orta ve yakın doğu milletlerinin) yalnız olmadıklarını ve dâvalarının âlemşumûl bir mahiyeti haiz olduğunu belirtmektedir... Yoksa Amerikanın orta Şarktaki menfaatlerini müdafaa dâvası değildir. Amerika ve İngilterenin orta şarkta bir takım petrol kuyularile alâkalı olmaları bir tesadüf eseridir.» diyecek kadar gaflet gösterenler, halkın izanile alay edenler bile oldu.

Bahtsız orta ve yakın doğu milletlerinin bağımsızlıklarını, hürriyetlerini, toprak bütünlüklerini koruyacak durumda olmaktan çoktan çıktıklarını bilen ve görenlere, bu sözler yersiz ve kaba bir şaka tesiri yapıyor.

Gelelim konferansa. Amerika hükûmeti Yakın ve Orta Doğudaki özel menfaatlerini, genel politikasile yeniden ayarlamak lüzumunu duymuş olabilir. Hakkıdır. Yahut bay Doğrul'un inandırmağa çalıştığı gibi, sadece Yakın ve Orta Doğu milletlerinin yalnız olmadıklarını belirtmek istiyebilir. Bu da kendi bileceği iştir... Ama bunun yolu 15 Amerikan diplomatına, sanki kendi ülkesinin bir parçasıymış gibi, İstanbulda gizli oturumlu bir konferans yaptırmak değildir. Çünkü bu yol tutuldu mu, hem Türkiyenin bağımsızlığı çiğnenmiş, hem de bölgenin güvenliği konusunda pek hassas olan Sovyetler Birliğine karşı gayri dostane bir tavır takınılmış olur ki; bu da milletlerin bağımsızlığına saygılı ve dünya barışına bağlı olduğunu her vesile ile haykıran Amerikanın, sözlerinde ne derece samimi olduğunu göstermeğe yeter sanırız.

Hakikat şudur ki, Amerikan emperyalizmi, kendini her gün biraz daha çok hissettiren iktisadi buhranın pençesinden kurtulmak ve dünyayı, mallarını serbestçe sürebileceği, parasını kârla işletebileceği bir Amerikan pazarı haline getirmek ümidile, dünya milletleri için kanlı, fakat Amerikan sermayecileri için kârlı bir harbin hazırlıklariyle meşguldür.

Amerikan diplomatlarının şehrimizdeki toplantısı da bu hazırlıkların bir safhasıdır.

AMERİKAYA TEŞEKKÜR, TANRIYA ŞÜKÜR

Kasım ayının son perşembesi Amerikalı dostlarımızın «Thanksgiving» günüdür. Dostlarımızın ataları bir kasım ayının son perşembesinde topraktan o kadar bereketli mahsul almışlar ki, sevinçlerinden birbirlerine hindi ziyafetleri çekip Tanrıya şükretmişler. O gün bu gün her kasımın son perşembesinde hindi yiyip Allaha şükreder Amerikalı dostlarımız.

Cenabıhak emsali kesiresile müşerref kılsın! bu yılın «Thanksgiving» bayramında, dostlarımız bize de bir hindi yolladılar. Eh! bizlerin de şükretmesi lâzım değil mi efendim? Amerikanın bereketi, bizim bereketimiz demektir. Gerçi bir hindi yolladılar, ama sayın Cumhurbaşkanı hepimiz adına yiyecekleri için bu baba hindiyi, Cenabıhak dualarını da hepimiz namına kabul buyurur elbet...

Gelelim hindiye efendim; Çankayanın aşçıbaşısı bu 17 kiloluk baba hindiyi görünce; tam demiş, dolmalık! Fıstık üzümlü pilâvını hazırlamış. Rivayete göre, hane halkı da dolmasına hindinin bayılırmış. Evet efendim, her şey hazırlanmış; tam dolduracaklar hindiyi. İki Mister mutfağın kapısına dayanmışlar. Birisi Mister Dorr'ın yiyeceklerimizi kontrole memur ettiği yardımcılarından imiş; öteki de General Mc Bride'in müavinlerinden... Dur! demişler! Aşçıya; dolma olmaz!

Yahu nede olmasın? demişse de adamcağız, kâr etmemiş. Misterler koyunlarından Truman yardım anlaşmasile Marşal yardım anlaşmasının birer suretini çıkarmıştır. Bak demiş biri, 3. maddenin D fıkrasına. Bak demiş öteki 5. maddenin M bendine... Amerikan yardım malzemesinin ne şekilde kullanılacağını biz tayin ederiz. Bu baba hindi demişler, yardım faslından gönderildi. Bedelini ne zaman ve doların hangi raici üzerinden ödeyeceğinizi sonra tespit edeceğiz. Ama bu hindiyi nasıl yiyeceğinizi şimdi gösteriyoruz işte «Thanksgiving» gününde hindi doldurulmaz; kızartılır. Bak garnitürlük yabani kızılcığını da yollamışlar yanında... Hem dolma olmuyor diye üzülme sakın Amerikan yardımının hepsi dolma zaten demişler ve Çankayanın ahçı başısı, Amerikan baba hindisinir, Misterlerin tarifi üzere pişirmiş. Ve hindi yine tarif üzere afiyetle yenilerek Tanrıya ve Amerikaya şükredilmiş. Cenabı Hak dualarımızı kabul buyursun.

Benzetmek gibi olmasın

1 — Türkiye, Amerikaya benzetilmek isteniyor.

2 — İşçi Sendikaları, C. H. P. ye benzetilmek isteniyor.

3 — Şehir Tiyatrosu, Nasyonal Sosyalist Partisine benzetilmek isteniyor.

4 — Bayar, mazluma benzetilmek isteniyor.

5 — Reşat Aydınlı, kuşa benzetilmek isteniyor.

6 — Fahrettin Kerim, valiye benzetilmek isteniyor.

7 — Ahmet Emin Yalman, Zola'ya benzetilmek isteniyor.

AÇLIKTAN ölmek özel teşebbüs!

Büyük Millet Meclisinin 23.11.1949 tarihli gündeminde, Erzurum milletvekili Vehbi Karagüllenin, Mevsim dolayısiyle Kadirli'de toplanan tarım işçilerinin aç bi-ilâç durumda oldukları hakkındaki sözlü sorusu vardı.

Çalışma Bakanı Reşat Şemsettin Sirer verdiği cevapta diyor ki:

— Daha ziyade Kayserinin Sarız, Maraşın Göksun ve Elbistan ve Andırından aileleriyle birlikte gelen 5000 kadar vatandaş doğaz tokduğuna oradaki köylülerin hizmetine girmiştir. Fakat henüz bunu temin edemiyen vatandaşlar vardır. Mahalli makamlar bir takım tedbirler almıya başlamışlar ve bu arada bu vatandaşlardan bir kısım aşılanmıştır.

Bu cevaptan anlaşıldığına göre bahis konusu vatandaşlar açtır ama bi-ilâç değillerdir. Yalnız, tatbik edilen aşıların ne aşıları olduğu söylenmiyor. Bu arada her halde verem aşısı, streptomisinin de bu açkara zerk edildiği ve hiç olmazsa veremden ölmeleri önlendiği tahmin edilebilir. Zaten bu büyük keşiften sonra artık veremden ölmek diye bir şey kalmamıştır. Amma açlıktan ö-

(Devamı 4 de)

BİZDE PARTİ nasıl kurulur, nasıl dağıtılır

(Bu yazı alay değildir. Ağaoğlunun Serbest Fırkaya ait hatıralarından alınmıştır. Tarihin ne garib bir cilvesidir ki, bugün aynı oyun Demokrat Parti ile oynanırken bu oyunun aktör-

(Devamı 2 de)

ALMANYA SİLAHLANDIRILIYOR

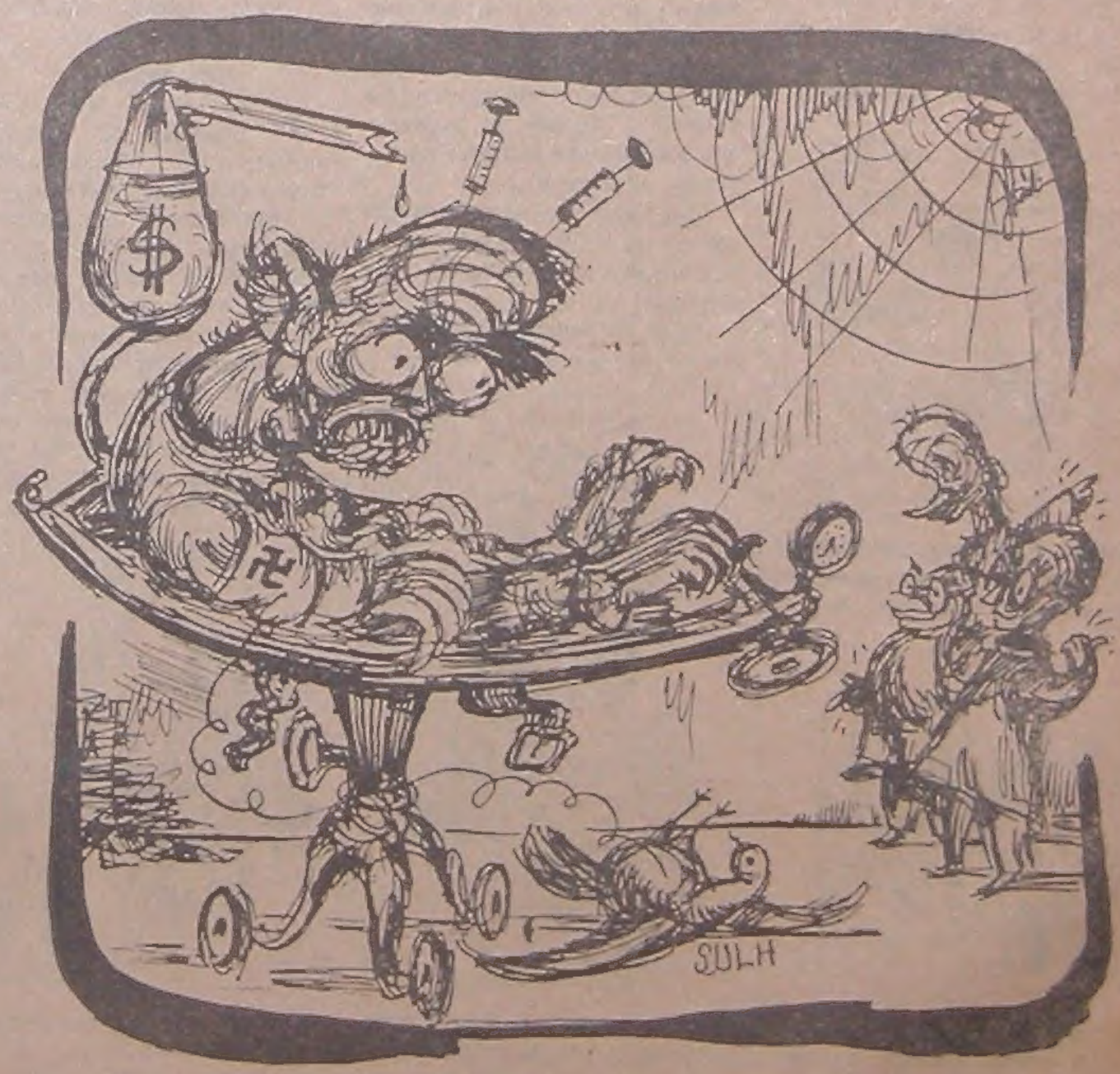

Frankenştein'in dirilişi...

Komplolar Devri

Bu işler zincirleme - Yobazlara inanmayın - Kerbelâ çölünde rektör - bir bakan bir bakana

Şimdide başımıza bir komplo meselesi çıktı!... İftira, gizli ihbar, aleni jurnalcilik, tertip, şantaj, mukaddes bilinen kelimeleri istismar, dayak, öldürme, sahte katil tedarik etme, yalancı şahadet, bu âfetlerin hepsi bir kaç senedir gözümüzün önünde serili. Bir kaçını hatırlatalım: Doktor Nacinin öldürülmesi ve ona bağı hâdiseler, valinin intiharı, mürettep dâvalar, bir rektörün dövülmesi, sahte ve gerçek «canavarlar», Sabahattin Alinin öldürülmesi, 30 vatandaşın kurşuna dizilmesi, Vecihi Baraz'ın orman sefaları ve nihayet... aslı çıkmayan bir komplo... Büyük şehirlerimizde bunlar olup biterken, köylerimizde bambaşka mahiyette vakalar: Aslanköy çatışması, Ispartada mütegallibe bir köy ağasının kadınlar tarafından linç edilmesi, Ceyhanda bir köy ağasının cipten ateş ede ede, toprağa hak kazanmış fakir köylüleri keklik misali vurması, Bursa civarında toprak meseleleri yüzünden köylülerin zabıta kuvvetlerine toplu mukavemeti vs...

Bazı iffet madrabazlarının iddia ettiği gibi yoksa gerçekten «ahlâk» mı bozuldu?...

NE İDİK NE OLDUK?...

Yobazların dini propagandalarında yem olarak öne sürdükleri bu iddianın doğru olmadığını göstermek hiç de zor değil. Tarih meydandadır, hangi sahifesini açarsak açalım, bugünkü ahlâk ölçülerimize uymayacak çeşitli vakalarla karşılaşırız. Kişi olarak, toplum olarak, bambaşka şartlar altında hareket eden eski insanları, ahlâk bakımından töhmetlendirmek ne kadar mânasızsa (meselâ cinsi ahlâk bahsinde), bugünkü insanlara dünü «ahlâklı» göstermek de o derecede abes. «Ne idik ne olduk» sözü boş bir tekerlemeden ibaret.

FAKAT...

Bu böyle olmakla beraber, şehir ve köylerimizde, yaşayış ölçülerinde artan bir ayarsızlık yok mu? Elbetteki var, fakat bu, yeniliğin getirdiği bir illet değil, tersine olarak eskinin kalıntıları yüzünden patlak veren ilk tıhaplardır, yeni ile eskinin çarpışmasıdır. Buna üzülmek şöyle dursun, sevinmek lâzım, yeter ki olan biteni anlıyalım. Meselâ jurnalcilik ve bu sayede mâddi «mânevi» kazançlar temin etme gayreti, memleketimiz için bir felâkettir. Acaba bu tahrip edici hastalık yeni mi türedi? Malûmdur ki bu «meslek» sultan Hamid devrinden kalmadır. Jurnalcilik sultanlar devrinde bir «müessese» halini almış, âdetâ adliyenin yerine geçmişti. Muhbiri-sadık tipi, imparatorluğun çöküşüne mâni mi oldu, yoksa onu çabuklaştırdı mı noktası düşünülmeden, Cumhuriyet devrinden sonra da «hafiye» sistemi devam ettirildi.

Bu uğurda sarfedilen paranın mikdarı, türlü ihtiyaçlarla karşılaşan bütçenin gittikçe artan bir kısmını kemiriyor. Üstelik «amatör» jurnalcilik, Sultan Hamidin bendelerine «nur içinde yatsınlar dedirtecek kadar inkişaf etmiş bir haldedir. Düşünün ki hoşlanmadığı bir adamdan bahsederken lider Bayar diyor ki:

«Bu kadar para sarfetmek için filânca, ya Milli emniyetin adamıdır, yahut da Ruslardan para alıyor...»

D. P. başkanına göre memleket başka gelir kaynağı kalmamış anlaşılan!... Arkasından da inkâr!

«AJAN TALEBE...»

Evet Türk milletinin biriktirdiği bütçenin mühim bir kısmı bu uğurda sarfediliyor, bu «Kadro» son zamanlarda o kadar kabardı ki, solculukla töhmet lendirilip heraet eden gençlerin mahkemesinde, şahid sıfatile çağırılanlar arasında, mübaşirin gür sesile «ajan talebe falanca!» çığlığı duyuldu. Maalesef genç

çocuklar bu yola sevkedilmişler - dir, bunların çoğu, yalancı şahadeti beceremiyecek kadar işin acemisi üstelik...

TEK ŞAHİD YOK...

Başka bir hâdise hatırlatalım, günün birinde tahrik edilmiş bir takım gençler Ankara Dil tarih Fakültesinde rektörün odasını basıyorlar, odada profesörler, doçentler, zabıta memurları ve büyük bir «talebe» kalabalığı vardır, rektör dövülüyor, zorlanıyor, fakat iş mahkemeye intikal edince, bu ilim adamı, olayları isbat edecek tek bir şahit bulamıyarak: «Her halde korkunç bir rüya görmüş olacağım!» diyor. Shakespeare'in facialarına yaraşacak bir söz. Bu uydurmalar ve bu inkârlar gerçekten de bir faciadır, bu vaziyet karşısında, bütün anlayışına ve dürüstlüğüne rağmen hâkim ne yapsın?

Doktor Nacinin niçin öldürüldüğü meydana çıktı mı?...

BİR TEŞBİH...

Yahut komplo işinde serbest bırakılan iki vatandaşın avukatı Nihat Akpınar (hem de Ulus gazetesinde) şöyle diyor:

«Bir taraftan bir milletvekili olan Reşat Aydınlı, Başbakanla Milli Emniyet başkanı önünde bir ihbarda bulunmadığını söylemek suretile bu zevatı tekzip ederken, öte yandan da sabık bir başbakan olan Celâl Bayar yine sabık bir bakan olan general Kâzım Özalpın cumhuriyet savcılığına verdiği ifadede kendisine atfen söylediği sözleri Savcılığa verdiği bir

Bizde Parti

Nasıl kurulur, Nasıl dağıtılır

(Baştarafı 1 incide)

leri arasında bu sefer de merhumun oğlu bulunmaktadır.)

«1930 senesi Ağustos ayındayız. Akşam saat ona doğru kızım Tezer'le saraya gittik. Yukarıda hususi bir odada Gazi, İsmet Paşa ve Fethi beylerle müzakere ediyorlardı. Saat tam yarıma kadar bekledik. Nihayet Gazi ile Fethi Bey geldiler. Ve sofra başına oturdular. Biraz sonra İsmet Paşa da geldi ve yerine oturdu.

«Gazi İsmet Paşaya hitaben «Yazdıklarımızı okuyunuz» dedi. Başvekil derhal cebinden bir kâğıt çıkardı. Bu Fethi Bey tarafından Gazi'ye hitaben yazılan mektuptu. Fethi Bey bu mektupta Gazi'ye «Memlekete gelip İçişlerile uğraşmak ve bir fırka kurarak siyasi faaliyete geçmek isterim, fikirlerinizi almak isterim.» diyordu.

«Gazi: «Şimdi de benim cevabımı okuyunuz», dedi. İsmet Paşa cebinden ikinci bir mektup çıkardı ve okumağa başladı. Gazi bu cevabında Fethi Beye yeni bir fırka kurması için müsaade ediyordu.

«Anlaşıldı. Bu üç zat saatler - denberi bu mektupları tertip etmekle uğraşıyorlardı.

«Kâğıtlar okunduktan sonra Gazi hazır olanlara «Ne dersiniz?» diye sordu. Bermutat başlar aşağıya indi. Kimseden ses çıkmadı. Gazi yüzünü bana çevirerek «Profesör Bey, sen ne dersin?» dedi.

«— Bu biraz fazla sun'idir dedim.

«Gazi kaşlarını çattı:

«— Ne demek istiyorsun?

— Fırka kurmanın gayet tabii bir yolu vardır. Bizim fırkamızda bugün dahi birbirile anlaşamamış, uyuşamamış, ilk fırsatta çarpışmağa hazır iki unsur vardır. Terakkiperverler ve muhafazakârlar. Fırka ve Mecliste bunlara serbest düşünmek serbest söylemek imkânı verilirse fırka kendi kendine iki cenaha ayrılır ve bu cenahlar gitgide iki fırka halini alır.

«Gazi kahkaha ile güldü:

«— Bu fikir profesör beyin aklına gelmiş de kimsenin aklına gelmemiş. İlk düşüncemiz bu oldu. Fakat (İsmet Paşayı göstererek) o bırakmadı.

«İsmet paşa benim karşımda oturuyordu. Kendisine sordum:

«— Paşa neden bırakmadınız?

«—Ben isterim ki, dedi, benim taraftarlarım belli olsun, arkamdan bir tabur gibi gelsin. Ve ilâve etti:

«—Fırkada Mecliste serbestsizlikten bahsettiniz. Siz ne zaman söz istediniz de verilmedi ve söylemekten menedildiniz?

«—Resmen cevap isterseniz hiç bir zaman. Fakat hakikati isterseniz daima. Çünkü serbesti sizi kırşatan havadır. O hava kurutulursa kimse de ne söz istemek, ne söz söylemek hevesi kalır.

Ahmet Ağaoğlu Mecliste baremkanunu münasebetile yaptığı itiraz münasebetile uğradığı akibeti, meb'usların tahsisatlarını arttırmak, yirmi dört saat vekâlette bulunmuş olanlara bol tekaüdiye vermek gibi israfların yapıldığını anlatıyor.

«Bu izahattan sinirlenen İsmet Paşa:

«— Ahmet bey, diyor. Siz hülyaperver bir idealistsiniz. Hayattan haberiniz yok. İnsanlar para istiyorlar. Para. Ve siyasi adamlar insanların bu isteklerini nazara almak ıztırarındadırlar. Siz

(Devamı 4 de)

PARALAR GERİ!...

Herkesce mahiyeti anlaşılmış bulunan bu sözde komplo hâdisesi hiç olmazsa şu işe yaradı:

Halk bu oyunların mahiyetini tamamen kavramıştır, çeşitli muhbiri sadıklara karşı derin bir nefret duymaktadır, kısacası, gerçek bir fikri, programı ve dayanağı olmıyan bu partilerin oyunlarına âlet olmak niyetinde değildir. Ortada bilinmiyen tek mesele şudur: Bütün figüran, kötü, yazar, suflör ve aktörlerleri ile, mânevi çözüntü halinde bulunan bu kötü parti - kumpanyaların ne vakit temsillerine nihayet verecekleridir.

Hamlet rolüne çıkıp da «Danimarka krallığında çürüyen bir şeyler var,» demek kâfi değil, seyirciler ıslık çalıyor, tepiniyor, paradiden parterden «paraları geri!» sesleri geliyor... Milletin ıstırabına gerçek çareler bulmalı.

arzuhalle tekzibe kalkıyor.

Memlekette yeni ve eski Başbakan ve Bakanları ve milletvekilleri arasındaki bu hazin manzara vatandaşlarımızı derin derin düşünmeğe mecbur etse yeridir...»

KOMPLO

10 KISIMLI ŞAHESERLER ŞAHİKASI DÜNYAYI TİTRETEN ZAFERDEN ZAFERE KOŞAN ÜSTÜN FİLM

Karanlık bir gecede meşum bir tertip... İki maskeli adam karanlıkta görünüp kayboluyor.

Muhbir Başbakana gördüklerini anlatırken Marşal pânı hesabına getirilen plâk alma âleti işliyor.

Aldoğanın evinde sıkı bir araştırma neticesinde generalin kaybolmuş kol düğmeleri bulunuyor...

Celâl Bayar, bu unutulmaz olayı kutlamak için heykeltraşlara kendi heykelini ısmarlıyor...

Arna ile Bölükbaşı merdivenleri çıkıp Aydınlının ithamı ile Karşılaşıyorlar...

Muhbir Aydınlı, Aydınlı ve muhbir olduğunu inkâr ediyor...

Büyük Misafir

Amerikanın Şükran günü münasebetile Türkiye Cumhurbaşkanına gönderdiği hindinin seyahati dünya basınında son günlerin en önemli siyasi olayı olarak kaydedilmektedir. Amerikanın böyle bir hediyeyi başta büyük müttefiki İngiltere olduğu halde hiç bir memlekete göndermeyip Türkiyeye göndermiş olması muhtelif tefsirlere yol açmıştır .

B. B. C. Ajansının sözcüsü bir konuşmasında bu hindinin Mister Unity adını taşımasından şu mânayı çıkarmaktadır: Unity birlik demektir. Artık Truman doktirini ve Türkiye hükûmetinin çok geniş anlaşma ve uyuşma siyaseti sayesinde Amerika ile Türkiye birleşmişlerdir: Yâni Türkiye artık Amerikanın bir parçası olmuştur.

Müjde

İngiliz radyosu yorumcusunun kıskançlık tesirile biraz da alaylı bir şekilde çıkardığı bu netice, gerçeğe aykırı sayılamaz. Zira bundan bir müddet önce Günaltay kabinesinin biricik dayanağı Nihat Erim Bunu: «Yakın bir zamanda memleketimiz küçük Amerika olacaktır» diye müjdelemiştir.

Mühim şahsiyet

Gazetelerden ve Ankara radyosunun hususi yayınından öğrendiğimize göre, Pan Amerikan kumpanyası ancak çok mühim yolcu şahsiyetler için kullanılan VIP uçağını tahsis ettiğinden bütün mürettebat, pilotundan garsonuna kadar, hindi ile alâkadar olmaktadır, Bu da «17 kiloluk baba hindinin Amerikanın şimdiye kadar Türkiyeye gönderdiği en mühim mümessil olduğunu göstermektedir.

Mukaddes kuş

Ekselâns hindi cenaplarını getiren Pan Amerikan uçağı yolda ufak bir arıza yapmış bu yüzden tâmir için Romada uzunca bir müddet gecikmek zarureti hasıl olmuştur. Başkan Truman'ın çok sempatik mümessilinin bu geçikmeden istifade ederek Vatikana yaptığı ziyaret esnasında Papa tarafından takdis edildiği haber verilmektedir. Bu takdisin hindinin etine başka bir lezzet katacağı ve tadının yiyenlerin damağından asla çıkmayacağı söylenmektedir.

Karşılama töreni

Yeşilköy Hava meydanında başta vali olmak üzere, yüksek memur ve basın mensupları tarafından hararetle karşılanan sayın Mister Unity kendisine İngilizce «Welcome Turkey» diyenleri Türkçe «Glu Çlu» ile selâmladıktan sonra, bir müddet istirahat etmek arzusunu izhar buyurmuşlar ve uçak alanı karşısından kendisi için hazırlanan hususi köşeye kurulmuşlardır. Bu sırada kendisi memleketin en iyi cins arpası ve halis taşdelen suyu takdim edilmişse de bunları yemek istemiyen büyük misafirimize, Amerikadan gelmiş yulaf ezmesile Coca-Cola ikram edildiği zaman memnuniyetle kanatlarını çırpmıştır.

Yeni Sulh Sembolü

Kendisini Amerikaya götürecek olan uçağa binmeden önce Basın Yayın Umum Müdürlüğü tarafından gönderilmiş olan sinemacılar hindinin filmini almışlar ve Mister hindi oracıkta yapıverdiği bir basın konferansında sorulan suallere büyük bir nezaketle cevap vermiştir. Bu arada bundan sonra Birleşmiş Milletlerin güvercin yerine hindiyi bir sulh sembolü olarak ilân edeceğini bildirmiştir.

Ebabil kuşları gibi

Atom çalışmaları hakkındaki bir suale de «Amerikada uranyum tozu karıştırılmış yemlerle beslenen hindilerin, içinde atom bombaları bulunan yumurtalar yumurtladıklarını ve çok ciddi şekilde uçuş tâlimleri yaptırıldığını söylemiştir. Bu hindiler ileriki harpte düşman ordusunun üstüne yumurtlayarak tarümar edeceklerini de sözlerine ilâve etmiştir.

Serpuş Kanunu

Yazan: Avukat. A. A. Tutar

Fiatı : 5 Kuruş

— Bere giymek yasakmıdır?

— Siperi arkayaçevrilmiş kasketler kullanılabilir bi?

— Çocukların yün başlık giymeleri kanuni midir?

Daha binlerce soruların kanundaki yerini bulacaksınız.

Boşanıp Semerini yiyen

EŞEK

Konyada samansızlıktan boşanıp semerini yiyen eşeklerden ve semer içindeki saplardan ekmek yapan köylülerimizin acıklı halinden bahseden bu kitabı bütün aydınlarımıza tavsiye ederiz.

Dünyada neler dönüyor

(Amerikan diplomatları gizli toplanıyorlar ama, Nuh hayvanlarının her tarafta hazır ve nazır olduklarını unutuyorlar. Meselâ, toplantı salonunda bulunan bir ocak çekirgesi bize toplantıda konuşulanları bildirdi.)

Her diplomatın eline birer viski kadehi tutuşturulduktan sonra Amerikanın Orta Şarktaki yeni vilâyetlerinin isimleri okundu, tasvip edildi ve şerefine içildi.

Başkan senelik raporu okumağa başladı... Hazır bulunanların uyumamaları için icab eden tedbirler alınmıştır: Toplantıya müşavir olarak davet edilmiş olan Athenagoras ile «Birlik» hindisi bu vazife ile mükelleftiler...

Başkan raporunu okumağa devam ediyor:

— Doğu memleketlerinde başlamış olan batılaşma hareketlerini irticaı körüklemek suretile önlemeğe muvaffak olduk. Bu işe ön ayak olan Türkiyede bile batılaşma hareketi durdu, irtica aldı yürüdü (alkışlar). Milli hisleri, milli hareketleri öldürdük, uyuşturduk (alkışlar). Milli hislerin yerine dini hisleri koymağa muvaffak olduk.

Bu işte o kadar ileri gittik ki

birbirini kâfir addeden iki ezeli düşman, hristiyan ile müslüman bile birbirinin kardeşi oldu (alkışlar). Bu da bize Amerika için dövüşecek yüz milyonlarca insan kazandırdı (alkışlar)... Amerika imkânsızı mümkün kıldı (alkışlar).

Yabancılara Yaranmak Milli Bir Yarış...

Başkan bu sırada Athenagoranın sakalını öptü, diğer diplomatlar da sıra ile ellerini öptüler...

— Amerikan hayranlığını tarihlerile iftihar eden bu memleketlerin her tarafına yaydık. Bize karşı baş kaldıranların kızıl olduğu fikrinin doğruluğuna herkesi inandırdık (alkışlar). Bugün bu memleketlerde yabancılara yaranmak millî bir yarış haline gelmiştir (alkışlar)...

Bu sırada müşavirlerden mister «Birlik» bu sözlerin doğru olmadığını iddia etmiş, uçak meydanına indiği sırada bir kısım deli kanlıların (belki de bunlar kızıldı)

Kabaramazsın kel Fatma
Annen güzel sen çirkin

diye bağırarak Amerikaya karşı dostane olmıyan bir nümayişte bulunduklarından şikâyet etmiştir. Başkan bu kötü hareketi derhal protesto edeceğini hindi cenaplarına vaad etmiş ve hâdiseyi not etmiştir.

— Yerli endüstrileri «Serbest rekabet! Serbest rekabet!» diye mahvettik, bu memleketleri Amerikan malları için açık bir pazar haline getirdik (alkışlar). O kadar ki dün yabancı sermayeyi atmağa çalışan bu memleketler hükûmetleri bugün yabancı sermayeyi çekmekle iftihar ediyorlar (bravo sesleri)... Bu memleketlerde millî sanayi artık kalkınamaz (yaşa, var ol sesleri)...

Amerikan Politikası

Şerefe birer yudum viski alındıktan sonra başkan devam etti:

— Amerika bu cahil memleketlere hürriyet, insan hakları, getirmek ve halkı tutmak gibi bir takım hayalperest politikalarla nufuz edeceği yerde daha realist bir politika takip etmiş bu memleket halklarını aç ve cahil bırakan bir kaç derebey ile uyuşmak suretile daha kolay ve ucuz olarak maksadına nail olmuştur (alkışlar)...

Yakın Doğuda takib edilen politika toplananlar tarafından toptan tasvip edildikten sonra yeni sömürgeler şerefine içilmiş, irtica propagandasına hız verilmesi, milli hislerin kökünün kazılması, harp havasının daha kuvvetle estirilmesi temennilerinde bulunulduktan sonra toplantıya nihayet verilmiştir.

Herkes Athenagoranın elini ve Hindinin ibiğini öperek ve kendilerine vazifelerinde muvaffakiyetler dileyerek toplantı salonunu terketmiştir...

Sulhun arkasından koşmadığımızı söyliyenler gelsinler de, görsünler

BU BALIK başka balık

20 Kasım tarihli Hürriyet gazetesinde şöyle bir haber var:

«Son günlerde şehrimiz sularında gayet bol miktarda balık avlanmaktadır, fakat fiatlar düşürülmediğinden bunlardan bir kısmı bozularak denize dökülmektedir. İşin garibi memleketimizde bu kadar bol miktarda balık olmasına rağmen yalnız son hafta içinde, deniz yoluyla yabancı memleketlerden, İstanbula 20000 kilo balık konservesi ithal edilmiştir. Balık membaı olan memleketimize başka memleketlerden konserve balık getirilmesi çok gariptir.»

Not: Biz bu hâdisede hiç bir garabet görmedik. Liberal (Plânsız) ekonomilerin bu en bariz hususiyetlerindendir.

MEKTUP

Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Kardaşım Ahmet usta

Mektubun çoktandır özlüyorum, yazmadığın nedendir, yoksa bir kusurumuz mu oldu? Cahilin kusuruna bakılmaz, gözümüz yollarda kaldı...

Beni sorarsan, sana yazdığım mukuattan sonra nidecem bilemiyorum, Kırav elebaşısı değelim dedimse de kâr etmedi. Nereye gitsem iki şeher uşağı arkamda, yok efendim nereli imişim, neler neler. Başını ağrıtmayayım emme şu kıravdan çok korkuyorlar hani... Köprübaşındaki kahvede duydum, beyler ırgat sindukası kuracaamış... Beyler bey sindukası, bizde ırgat sindukası kursak daha iyi olmaz mı? Herkeş emsali ilen... Hemide beyler bizim dertlerden ne anlar. Beylerin ağaların evinin önü aslanlı, bizim evin önünde Kocabaş isminde -affedersin- bir it var emme mermer aslanlara değişmen, diyeceğim şu sinduka (kahvede biri sindukaya sanduka diyor, hangisi doğru?) evet, şu sinduka işi aklımı kurcalıyor, ne etsek de aramızda esaslı bir sinduka kursak. Kurup ta nolacak deme, ağalara beylere deriz ki, evet, biz tarlasında çalışırık emme elelere gayrı ekmek yok, eleler de kim oluyor, hökûmetin,, kaymakamın, müdürün, mıhtarın var, bizlere haber sal, biz gelirik. Efendime söyleyeyim, kaç para kazancımız, olacağını bilelim, sinduka ile ağalar çifçi kahvasında oturur fiyat kesişirler. Peki ama ya ağalar: get efendi, bu parayı vermiyoruk derlerse... Ne olur böyle derlerse, demek ortada bir paramız olacak ki işimize gelmezse kalkıp gidelim...

Parayı nasıl toplarız? Sindika olsa bi para kesilir sene sonunda dini bütün bir arkadaşta durur o para, gayrı ötekı seneye kullanırık lâzım olursa. O para hastalara da gerek. Bak öksürük geçmedi, İstanbuldan bi ilâç ismi yazacadın olmadı... Asıl ağalara deriz ki, bizden çalışmak, emme bak, açıkta; yağmurun altında yatmak bitti, ineğine camızına bir dam yapmışın, Allahın bunca kuluna da bi yatacak yer yap, yoksa pamığını kendin topla, değel mi kardaş... Ne yapak, başka yolu yok. Ahmet usta kardaş, çok hastayım, nolacak bilemiyom, hamdolsun bir hemşeri var hanı kâtibi babasının ne malları ne mülkleri vardı, tümünü kaptırdı... Çocuk tahsil görmüş, burada iş dutuyo handa, ne yapsın fukara... Neyse beni handa yatırdı, çaycıya da, bak Veli Yımaz ne isterse ver, hemşerimdir; ona göre; dedi de hamdolsun, biraz öksürük kesildi. O iki şeher uşağı da gelip sorup soruşturmuşlar. Kâtip Ahmet efendiden beni, o da kırav reisi değeldir, hemşerimdir demiş, demiş emme kafam kızdı, hani hasta olmasam, Karakolun taşlığı soğuk olmasa, evet krav benim, krav benden sorulur size ne, diyecedim, diyemedim.

İşte böyle kardaş, çok selâm ederim kardaşım.

Veli Yılmaz

C. H. P. ve D. P. mahfillerinde mürekkep şişeleri partililerin yüyüne gözüne bulaşıyor...

Başbakan bu beklenmedik durum karşısında Pro-Hattilere sığınıyor...

Adalet yerini bulmuştur, tahliye edilen masumlar Bayarı boyar...

Netice: Yalancının mumu yatsıya kadar dayanır...

(SON)

* 3 SENELİK KOMEDİ *

KARAGÖZ MUHALİF

Hacivat — Hay hak... Demokrasi kurdum, seçim yaptım gösterip zılh hayâl, Demokrasimize buyuranlara mükemmel bir hayâl...

Karagöz — Patlama geliyorum.

Hacivat — Şu meydan-ı meserrete her hali lâtif, etvarı zarif, ağzı var dili yok bir muhalifim olsa, halktan, sefaletten bahsetmese, sadece prensipler üzerinde durasa ,ben söylesem o dinlese, o söylese ben dinlemesem, bizi dinliyen işsizlerle veremliler, açlıktan, evsizlikten geberenler ayıpsa... Yar bana bir eğlence yar...

Karagöz — Yahu sokak sokak dolaşıp gene neler yumurtluyorsun?

Hacivat — Sayın dostum, gel seninle tatlı tatlı konuşalım.

Karagöz — Benim ağzımın tadı yok, konuşamam. (Çıkar)

Hacivat — Eyvah dostum elden gitti.

Karagöz — (Girer) Postun mu elden gitti?

Hacivat — Canım öyle değil, dostum, diyorum, dostum. Bende postumu bırakacak göz var mı?

Karagöz — Peki, benden ne istiyorsun?

Hacivat — Canım diyorum ki uslu uslu otur da seninle bir memleket meselesi konuşalım.

Karagöz — Peki, konuşalım.

Hacivat — Demin yumurta dedin de hatırıma geldi; tavuk mu yumurtadan çıkar, yumurta mı tavuktan?

Karagöz — Ulan bunun neresi memleket meselesi?

Hacivat — Terbiyeni topla sayın dostum. Memleket meseleleri bu ağızla konuşulmaz. Kültürlü adam ağzına öyle lâflar almamalı. Bak biz Avrupaya gittik, entellektüel olduk, geldik. Sen mektep medrese görmediğin için cahilliğini ikide bir ortaya koyuyorsun.

Karagöz — Cahil sensin.

Hacivat — Dur seni imtihan edeyim.

Karagöz — Et bakalım.

Hacivat — Hattileri biliyor musun?

Karagöz — Asıl sen haddini bilmiyorsun.

Hacivat — Canım öyle değil. Hattiler, Hattiler... Bilemedin kaldır vur.

Karagöz — Peki, daha sor bakalım.

Hacivat — Ahamanişler?

Karagöz — Ah ne işler açtınız başımıza ne işler?

Hacivat — Hay cahil hay... Bilemedin kaldır vur.

Karagöz — Sor bakalım.

Hacivat — Lidyalılar, Frikyalılar, Helenler?

Karagöz — Hep sizin yüzünüzden bütün bu başımıza gelenler.

Hacivat — Ne yapıyorsun yahu? Hani uslu uslu konuşacaktık. Azizim seninle memleket meselesi konuşulmaz.

Karagöz — Neden?

Hacivat — Nedeni var mı? Cahilsin de ondan.

Karagöz — Yahu sorması ayıp nedir bu senin söylediklerin?

Hacivat — Tarih dostum, tarih, bir değirmenin temeli atılırken söyledimdi... Duymadın mı?

Karagöz — Peki ama hani biz seninle memleket meselesi konuşacaktık. Bunların memleketle ne ilgisi var?

Hacivat — Sayın dostum, Demokrasi ilimle olur da ondan.

Karagöz — Peki, ben de sana sorayım.

Hacivat — Sor vakalım.

Karagöz — Sadeyağın kilosu kaça?

Hacivat — Ayıp dostum ayıp?

Karagöz — Neden ayıp?

Hacivat — Biz halka örnek olacağız. Sen şimdi sadeyağdı, şekerdi diye tutturursan halk ne der sonra?

Karaköz — Ne der?

Hacivat — Bunlar da bizim konuştuğumuz gibi konuşuyor; o halde biz de onların yaptığı işi yaparız, der. Yerimize göz diker.

Karagöz — Yıktın Demokrasiyi eyledin viran, varayım halka haber vereyim heman...

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12, Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş.
Altı aylığı: 240 Krş.
Dizgi: ANIL Matbaası
Baskı: Sucuoğlu Matbaası

RADYO

HAFTANIN PROGRAMI

Saat: 7.30 R. Aydın'ı ayârı - 7.45 Suikast haberleri - 8.00 Hafif ihbarlar - Saat 9.00 kapanış.

★

12.28 Açılış ve iftira programı - 13.00 Peşkeş ve şarkılar - 14.20 «İnkâr» valsı - 14.25 Radyo salon orkestrası tarafından Dokunmazlık senfonisi (Aldoğan). Havacıva ve kabanış.

★

17.58 Sessizlik - 18.00 Yurtdan sesler: «Bıktık usandık aman» - 19.00 D. P - C. H. P. Potpurisi - 19.45 Bayarın geçmişine düo (Arna - Bölükbaşı) - 21.30 Ademi takip oda musikisi - 23.00 Tevil programı ve Kapanış.

Türkiye-İspanya boks maçı

İspanya sağ... Bizimki de sağ... sağ... sağ... sağ... Bizimki sağ ile daha iyi vuruyor... Bizimkinin sağı, İspanyolun solu... İspanyolun solu, bizimkinin sağı... Sol, sağ... Sağ sol... belli değil... İkisi de nefes nefese, bizimki İspanyola sarılıyor... İspanyol bizimkine sarılıyor... Akdeniz Paktı... Akdeniz Paktı... İspanya soldan yakayı kurtaramıyor... Bizimki sağdan puvan topluyor... Bizimki sağ... sağ... bir daha sağ... üç defa sağ... on defa sağ... Bizimkinin sağı iyi işliyor... İspanyanın sağ tecrübesi boşta, bizimkinin mükemmel... Bizimkinin sağ tecrübesi devam ediyor... Tecrübe.. tecrübe.. tecrübe.. .Yine sağ tecrübesi... Haydi sonu geliyor... Ah! İspanya soldan kaçırdı... Bizimki sağdan kaçırdı... İspanya yine soldan kaçırdı... Bizimki sağdan kaçırdı... İspanya kaçırdı... Bizimki kaçırdı. Eyvah ikimiz de kaçırıyoruz... Kaçırıyoruz... Galiba ben de kaçırıyorum... herkes kaçırıyor... bütün dünya kaçırıyor... Yandım... Sağımı solumu şaşırdım... Yetişin... İmdaaaatttt!!!...

Açlıktan ölmek

(Baştarafı 1 incide)

lüm? diyeceksiniz. O olabilir. Canım siz de her şeyi hükümetten bekliyorsunuz! Açlıktan ölmek özel teşebbüstür. Binaenaleyh hükümetin himayesine mazhar olmuş demektir.

Bayan — Bana mı cadaloz dedin bu lâfını plâka alayım da gör!..

BİZDE PARTİ

(Baştarafı 2 nci de)

bunu anlamıyorsunuz.

«— Hakikaten Paşa hazretleri anlamıyorum. Para kimin? Onu isteyen kim? Veren kim? Türk köylüsünün etinden, tırnağından kesip vekillere, mebuslara, büyük memurlara kumandanlara vermek kimsenin hakkı değildir.

Yeni teşebbüsün balayları uzun sürmedi. Her tarafta yeni fırkaya doğru büyük bir halk akını başladı:

«İsmet Paşa ve arkadaşları bu manzaradan mütevahhiş oldular ve tedbirler almağa başladılar. Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey vallilere, kaymakamlara ve nahiye müdürlerine gönderdiği müteaddit tâmimlerle devlet makinasını harekete getirdi. Sonra Gazinin kendisi işlenmeğe başladı...

«İzmir hâdisesinden sonra husumet havası kuvvetlendi. Cevdet Kerimler, Yunus Nadiler, Necmettin Sadaklar ve Mahmut Beyler aleyhimize hücuma geçtiler. Vekâlet ve resmi dairelere gelince, onlar artık kelimenin tam mânasile seferber hale getirilmişti. Yapılan intihaplarda her türlü kanun ve ölçü hududu geçilerek halk ve efkârı umumiye zorlanıyordu.

«... İşte bütün bu vaziyetler karşısında bizde Gazinin niyetleri hakkında şüphe uyanmağa başladı. Bir taraftan o bizi iş görmeğe, teşkilât yapmağa, seçime karışmağa dürtüyor, öte yandan da bütün bunlar dolayısile kızışmakta olan yangını söndürmek için kımıldamıyordu.

«Bilhassa seçimlerde apaçık görünen haksızlıklara, kanunsuzluklara, polisin ve jandarmanın ve bazan da askerin karıştırılmasına ses çıkarmıyordu.

Hülâsa bir oyundur gidiyor...

«... Bir müddet sonra Ankaraya gittim. Gazi Ankarada olduğumu işitiyor ve derhal Çankayaya gitmekliğimi emrediyor.

«Saraydayız. Gazi bana hitaben:

«—İntihapları kazanıyorsunuz, değil mi? Bakın Samsunda kazandınız! dedi.

«— Paşam, eğer bütün memlekette Samsun valisi gibi bir kanunşinas idare memuru da bulunmazsa artık bizlere ağlamak düşer.

«Gazi sinirlenmeğe başladı:

«— Efendi, dedi Her tarafta anarşi beliriyor. Antalyada Kumandanın kafasını iskemle ile kırmışlar. Bu kumandan çok büyük ve sabırlı bir adammış, ben olsa idim, büyük bir mitralyöz getirip oradakileri biçerdim.

Şehir Çocuk Tiyatrosunda «Artist Aranıyor!» piyesi temsil ediliyor. Evlâdlarımız burada gülerken ders alacaklar ümidiyle içeri girdik. Perde açıldı. Eyvah eyvah, meğer burada çocuklarımızın körpe zihinleri körletiliyormuş da haberimiz yok.

Canı sıkılan koskoca mihrace nasıl eğleniyor ve gülüyor biliyor musunuz?... Soytarı ve mihracenin karşılıklı olarak birbirlerinin suratına yağdırdıkları tükürük yağmuru ile.

Nasıl dans ve nasıl müzik dinliyorlar biliyor musunuz? Göbek havası ve «Kargada seni tutarım aman, kanadını kanadını yolarım aman» şarkısı.

Nasıl ders alıyorlar biliyor musunuz? Amerika aşkına yu... «Gidelim görelim nasılmış bu diyar?» Kısacası Amerikan propagandası.

Brahms müziğini nasıl dinliyor ve nasıl öğreniyorlar biliyor musunuz?... Kepaze Amerikan caz müziği şeklinde.

Daha ne öğreniyorlar diye soracak olursanız, o da kolay Türkiyeden Amerikaya kaçıp orada film çevirmeyi.

Meğer burada çocuklarımızın iki sant kafası saçma ve akla hayale gelmeyecek şeylerle doldurulуyormuş... Düşündükçe üzülmemek elden gelmiyor. Piyesin üzerinizde bıraktığı menfi tesirden öfkelenmiş ve bundan mütevellit, gözleriniz kan çanağına dönmüş olarak küçüklerle beraber dışarı çıkarsınız; bütün iyi düşünceleriniz bir anda kırılmıştır ve şöyle düşünürsünüz:

Çocuk tiyatrosundan maksad ne? Kendi kendinize cevap verirsiniz: Evlâdlarımız buraya gelecekler kafalarını müsbet şeylerle dolduracaklar, bir tiyatro terbiyesi alacaklar, tiyatroda nasıl oturulur nasıl piyes seyredilir bunları öğrenecekler kısacası yarının ideal büyük seyircilerini meydana getirecekler dersiniz.

Gelin de yarın siz bu çocuklara bir Bethoven, bir Chopin dinletmeğe çalışın, vallahi küfür ederler insana. Çünkü onlar küçükken Brahmsı Amerikan müziği şeklinde dinlemişlerdir. Gelin de ciddi bir eser seyrettirmeğe çalışın yangın var diye avaz avaz bağırmağa başlarlar... Neden?... Gayet basit, çünkü onlar küçükken hazırlayıcı ciddi piyesler görmediler. Üstelik «Amerika Aylavyu», «Amerikan Kovboyları», «Aslan Cinoritas şarkılariyle yetişen memleket çocuklarında yurt sevgisi de hak getire... Hani Anadolu? Hani Milli oyunlarımız?... Milli destanlarımız?... Aramayın bulamazsınız. Pardon, Anadoluyu bir parça bulursunuz belki: Soytarı haline sokulmuş bir ahçı ve bir kayıkçı. Aşağılık duyguların bu kadarına pes!..

Dütdürü Leylâ

Ankara Kadınlar Cemiyeti tarafından çıkarılan bu kiymetli derginin 18 inci sayı çıkmıştır. Büyük hanımlara tavsiye olunur.

«Nuhun Gemisi» ne abone olunuz ve aşağıdaki kuponu doldurup bize gönderiniz.

Nuhun Gemisi
Ankara Caddesi No: 37 Kat 3
İSTANBUL

Bugün posta havalesile adresinize ....6 aylık 1 senelik abone bedeli olan ..... kuruşu gönderdim. Size ayrıca üç tanıdığımın isim ve adresini bildiriyorum. Abone olmaları ihtimali olduğundan kendilerine eski sayılarınızdan nümune olarak bir kaç tane göndermenizi rica ederim.

İsim:
Adres:
Üç tanıdığımın adresi
1 — İsim:
Adres:
2 — İsim:
Adres:
3 — İsim:
Adres: